

УДК 004:7.071.1

С.І. ГОРБАНЬ,

*аспірант кафедри філософії, педагогіки та психології Кременчуцького національного
університету імені Михайла Остроградського, завідувач іконописним відділенням
Полтавської місіонерської духовної семінарії*

МОЖЛИВОСТІ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ХУДОЖНИКІВ САКРАЛЬНОГО ЖИВОПИСУ

У статті здійснено спробу на основі аналізу можливостей інформаційно-комунікаційних технологій обґрунтувати необхідність їх впровадження у професійну підготовку майбутніх художників сакрального живопису. Розкрито напрями використання інформаційно-комунікаційних технологій як інструменту навчання, засобу інформаційної підтримки навчання та інструменту професійної діяльності. Подано визначення поняття «професійна компетентність художника сакрального живопису», її складових та структури. Наведено можливості інформаційно-комунікаційних технологій у формуванні професійної компетентності майбутніх художників сакрального живопису за критеріями для оцінки рівня її сформованості.

Ключові слова: художник сакрального живопису, інформаційно-комунікаційні технології, професійна компетентність, інформаційна компетентність.

Постановка проблеми. Однією з інноваційних технологій навчання є інформаційно-комунікаційні технології. Інноваційні інформаційно-комунікаційні технології навчання – оригінальні технології (методи, засоби, способи) створення, передавання і збереження навчальних матеріалів, інформаційні ресурси освітнього призначення, а також способи і новаторські методи їх застосування для організації та супроводу навчального процесу (традиційного, електронного, дистанційного, мобільного) за допомогою телекомунікаційного зв'язку, комп'ютерних і комунікаційних засобів, що цілеспрямовано, систематично й послідовно впроваджуються в педагогічну практику з метою підвищення якості освіти та для забезпечення високої ефективності й інформатизації освітнього процесу [1; 2]. Досліджуючи доробки науковців, можна констатувати, що наразі увага приділяється використанню інформаційно-комунікаційних технологій в основному при підготовці художників-дизайнерів, художників-модельєрів, художників-педагогів. Але, на нашу думку, можливості ІКТ можна використовувати і при підготовці художників сакрального живопису. Відповідно, варто звернути особливу увагу на це питання.

Аналіз останніх досліджень. Погоджуючись з думкою Ю. Триус [1], вважаємо, що сьогодні інноваційні технології в освіті ґрунтуються на інтеграції інноваційних педагогічних технологій та інноваційних інформаційно-комунікаційних технологій навчання.

Досліджуючи використання інформаційно-комунікаційних технологій для професійної художньої освіти, Т. Селиванова зазначає, що можливості ІКТ, крім технологічних можливостей, є засобом творчої самореалізації майбутнього художника [3]. Дослідниця зазначає, що інформаційно-комунікаційні технології безпосередньо впливають на сприйняття майбутнього фахівця, включаючи його емоційну сферу, за рахунок синтезу зорових, слухових і рухових образів в єдиному об'єкті комунікації; візуалізують інформацію, що підвищує наочність і активізує сприйняття майбутнього фахівця за рахунок синтезу в єдиному екранному об'єкті декількох різних за своєю специфікою візуальних образів – об'єктивних

зображень, схем, символів, анімованих візуальних «коментарів», відео, звукової індексації подій; дозволяють імітувати будь-які візуальні засоби вираження, в тому числі можливість створення ілюзії тривимірних матеріальних об'єктів, реконструювати світ минулого, проектувати світ майбутнього (віртуальне моделювання); дозволяють перетворювати елементи екранного зображення в інтерактивний об'єкт статичний (перетворення зображення в інтерактивну карту) або динамічний (оцифроване відеозображення, анімований об'єкт, анімаційний фільм); дають можливість створення багаторівневих інформаційних об'єктів, які розкривають свій зміст в процесі просторово-часової нелінійної взаємодії користувача з інтерактивними елементами та розробки моделей інформаційних систем, що самостійно розвиваються (чати, електронні конференції, зміст яких розвивається завдяки вільному доступу для розміщення своєї інформації різними користувачами; художні проекти в Інтернеті); надають користувачу можливість освоювати інформацію з власною швидкістю, мотивацією і напрямком думки [3].

Як зазначає Л. Русакова, інформаційно-комунікаційні технології «поєднують у собі три фундаментальні компоненти сучасної педагогіки: розвиток творчого мислення, формування проектного мислення, опанування інформаційно-комунікаційними технологіями як новою інструментальною сферою творчої пізнавальної діяльності» [5, с. 175]. Серед провідних педагогічних умов інтеграції ІКТ в художню освіту науковець називає: організацію навчальної діяльності на базі специфічних пізнавальних і виражальних можливостей комп'ютерних технологій (віртуальність, інтерактивність, мультимедійність); широке використання у навчально-виховній практиці творчих проектів (як колективних, так й індивідуальних) як форми, що спрямована на формування мотивації до подальшого саморозвитку та самореалізації.

На думку науковців, впровадження інформаційно-комунікаційних технологій значно оптимізує освітній процес, видозмінюючи і полегшуючи форми подання інформації. З цієї метою можливості ІКТ використовуються для створення наочно-дидактичних матеріалів, а серед найефективніших напрямів організації освітньої діяльності з використанням інформаційно-комунікаційних технологій виокремлюються творчі проекти з їх подальшою презентацією, ігрові форми організації творчої освітньої діяльності, дистанційні форми художньої освіти (Н. Селиванова [6], Т. Селиванової [3], С. Удалова [7], Т. Калінкіної [8]).

Формулювання мети. На основі аналізу можливостей інформаційно-комунікаційних технологій обґрунтувати необхідність їх впровадження у професійну підготовку майбутніх художників сакрального живопису. Розкрити напрями використання інформаційно-комунікаційних технологій як інструменту навчання, засобу інформаційної підтримки навчання та інструменту професійної діяльності. Навести можливості інформаційно-комунікаційних технологій у формуванні професійної компетентності майбутніх художників сакрального живопису за критеріями для оцінки рівня її сформованості.

Виклад основного матеріалу. На нашу думку, можливості ІКТ можна використовувати при підготовці художників сакрального живопису як:

- 1) інструмент навчання (засоби для досягнення поставленої педагогічної мети);
- 2) інформаційну підтримку професійної підготовки, забезпечення науковою та навчально-методичною інформацією студента у будь-який час та на будь-якій відстані (електронні конспекти лекцій, методичні матеріали для виконання практичних та лабораторних робіт, курсових та дипломних проектів), ресурси мережі Інтернет (тематичні каталоги, пошукові системи, бази цифрових образів, електронні каталоги та енциклопедії з творами сакрального живопису, віртуальні екскурсії по залах музеїв, галерей, храмів, персональні сайти художників сакрального живопису, освітні тематичні електронні видання);
- 3) інструмент професійної діяльності (програмні продукти загального призначення та професійно орієнтовані на взаємодію зі спеціалізованими навчальними дисциплінами іконописний малюнок, сакральний живопис, композиція, проектування).

Традиційними формами проведення занять у вищих художніх навчальних закладах залишаються лекції, семінарські заняття, лабораторні та практичні роботи. Для їх проведення можна широко використовувати можливості сучасних інформаційно-комунікаційних технологій ІКТ, а саме:

- мультимедійні презентації для супроводу лекцій, розроблені викладачем, або ресурси Інтернет-сайтів, що дають можливість здійснювати віртуальні екскурсії по світових художніх

галереях, соборах (наприклад, продукт корпорації Google – GoogleArtProget, який є свого роду віртуальною галерею, куди провідні музеї світу на партнерських умовах надають різного роду інформацію. Унікальні можливості цієї Інтернет-платформи дозволяють користувачу отримувати доступ до зображень творів мистецтва, здійснюючи прогулянки по залах того чи іншого музею, занурюватися в музейну атмосферу, створювати власні віртуальні колекції; Інтернет-сайти сучасних майстрів сакрального живопису, наприклад art-sobor.ru. Означене зумовлює зміну технології викладання матеріалу – викладач або студент коментує інформацію, що з'являється на екрані та при необхідності супроводжує її додатковими поясненнями та прикладами;

– контроль за якістю навчання (комп'ютерне тестування для визначення рівня засвоєння теоретичних знань; комп'ютерні презентації, які містять контрольні питання й завдання що включають в себе репродукції творів сакрального живопису; презентації-діагностики, коли студенти визначають художній твір за його фрагментом).

Альтернативою аудиторної форми навчання є вебінар. Вебінар – це технологія, яка дозволяє повною мірою відтворити умови колективної (спільної) форми організації навчання, а саме семінарського, лабораторного заняття, лекцій, використовуючи засоби аудіо-, відеообміну даними та спільної роботи з різноманітними об'єктами, незважаючи на те, що його учасники можуть фізично перебувати в різних місцях. Головною ознакою вебінару – віртуального семінару або електронної конференції – є інтерактивність, забезпечена за допомогою моделі: доповідач – слухач, причому в ролі доповідача може бути як викладач, так і студент. Вебінари належать до тих технологій, які сумісні з багатьма організаційними формами та методами навчання [4; 9].

Реалізація творчих проєктів (інформаційних, дослідних, практично-творчих) одноосібних або групових можлива за допомогою:

– блогів – технології ведення в Інтернеті власного щоденника, варіанта особистого освітнього простору та засобу для організації спільної діяльності певної групи студентів – відкритим чи закритим середовищем для організації дискусій з різних напрямів дослідження [4];

– технологія ВікіВікі (wikiwiki – походить з гавайської «швидко-швидко») – це гіпертекстове середовище, яке відносять до сервісів Веб 2.0, колекція взаємопов'язаних між собою текстових сторінок, до яких кожний зареєстрований користувач (в нашому випадку керівник проєкту та його учасники) може вносити свої зміни (за винятком певної кількості статичних веб-сторінок) або створити нову сторінку. Середовище ВікіВікі має переваги над іншими веб-ресурсами: можливість багаторазово правити текст; обліковувати зміни, що були внесені до змісту сторінки, та можливість повернутися до попередньої версії; сторінка обговорень до кожної статті, де відвідувач може залишити свої коментарі [10]. При роботі над спільним проєктом Вікі можна розглядати як колективну електронну дошку, на якій може писати ціла група студентів; базу даних – середовище для збереження колективного досвіду при виконанні творчого проєкту тощо.

Мистецька освіта є сферою найбільш широкого застосування комп'ютерних технологій, і зокрема графічних програм. Створення композиції зображення як окремого об'єкта, так і сакральних просторів, розробка його контурного рішення, потім робота над колірним спектром є творчим процесом. Роботу можна виконувати як в офісних програмах системи WINDOWS, так і в графічних – Paint, CorelDraw, AdobePhotoshop, 3D studiomax тощо. Означені програмні продукти надають можливість експериментувати з різними варіантами зображень, синтезувати різноманітні види візуальної інформації. Як зазначає А. Халдибетова [11], процес комп'ютерного моделювання, базований на сучасних графічних інструментах, створює атмосферу творчості і дозволяє поглянути на світ очима творця. Нові комп'ютерні технології не замінюють і не підміняють творчий процес створення твору мистецтва, але і не є далекими від нього, відкриваючи нові можливості, пропонуючи нові завдання, визначаючи нові закономірності побудови художнього образу.

Узагальнивши особливості використання ІКТ у професійній підготовці майбутніх художників сакрального живопису, можна констатувати, що їх використання сприяє як розвитку професійної компетентності педагога у сфері використання ІКТ, так і інформаційної компетентності майбутнього художника сакрального живопису.

Професійну компетентність майбутніх художників сакрального живопису розуміємо як інтегративну якість особистості живописця, що склалася в процесі навчання у професій-

но-творчому середовищі, розвивається й вдосконалюється в ході практичної професійної діяльності та забезпечує його професійну реалізацію у душі вірності церковно-історичній культурі церковного живопису та мистецтва створення сакральних просторів, духовним ви-токам, художньо-естетичним цінностям, стилістичному розмаїттю церковного мистецтва.

До складових професійної компетентності художника сакрального живопису нами віднесено:

– особистісно-індивідуальну компетентність – відображає професійно-спрямовані переконання, цінності, потреби, вольові риси особистості художника, мотиви професійної діяльності, уміння досягати поставленої мети при виконанні професійно-творчих завдань (як виконавчих, так і авторських), завдань художньо-просвітницької та науково-дослідної діяльності та вміння свідомо контролювати і оцінювати результати своєї діяльності й рівень власного професійно-творчого розвитку;

– художньо-естетичну компетентність, яка являє собою певний обсяг церковно-історичних знань, історію церковного живопису та творів видатних художників, знання про ідейне значення сакральних символів, принципи їх використання та художнє втілення; уміння та навички художньо-естетичного сприймання, аналізу й інтерпретації творів сакрального мистецтва відповідно до церковного канону та авторського задуму, розуміння єдності форми та змісту в образному строї іконопису, архітектурі храму, сакральному просторі; готовність використовувати знання у власній творчій діяльності та художньо-просвітницькій діяльності. Художньо-естетична компетентність відображається у формуванні потреби в отриманні нових знань, розвитку світогляду, сприяє самовираженню в художньо-творчій діяльності;

– художньо-практичну компетентність, що включає володіння знаннями, уміннями і здібностями, необхідними для створення об'єктів сакрального живопису як у виконавчому, так і авторському виконанні; володіння засобами, технікою і технологією академічного і церковного православного живопису у різних стилях, навичками художньо-творчої роботи (як виконавчих, так і авторських) із зануренням у православну культуру сакрального мистецтва. Художньо-практичну компетентність ми пов'язуємо з професійною майстерністю художника сакрального живопису, яка постійно вдосконалюється та досягається власними неперервними зусиллями, свідомою спрямованістю професійної діяльності;

– дослідницьку компетентність, яка відображає наявність уявлень про найбільш актуальні напрями досліджень та розуміння філософських концепцій у сфері сакрального мистецтва, історії православного іконопису; розуміння основних методологічних принципів наукового дослідження та застосування їх на практиці, володіння методами наукового дослідження; уміння теоретично обґрунтувати і експериментально перевірити висунуту ідею в рамках досліджуваної проблеми; вміння аналізувати результати своєї науково-дослідної діяльності, робити необхідні висновки. Дослідницька компетентність в основному пов'язана із науково-дослідною діяльністю художника сакрального мистецтва;

– комунікативну компетентність, що проявляється в системі знань та умінь взаємодії з оточуючими людьми; здатність розуміти й приймати культуру інших країн; розвиненість умінь професійного спілкування та роботи в групі; володіння навичками здійснення ефективного професійного спілкування іноземною мовою; вміння переконувати, аргументувати, будувати докази, аналізувати, встановлювати міжособистісні зв'язки, обирати ефективний стиль спілкування у різних ситуаціях, організовувати та підтримувати діалог; уміння вести наукову дискусію, аргументовано відстоювати свою точку зору; здатність до пошуку взаємоприйняттого балансу інтересів всіх бізнес-партнерів та уникнення конфліктів;

– інформаційну компетентність, яка передбачає вільну орієнтацію в інформаційних потоках та включає систему знань, умінь і здібностей фахівця з пошуку, аналізу, відбору, обробки, передавання та зберігання необхідної інформації за допомогою будь-яких інформаційних засобів, в тому числі новітніх інформаційних технологій; конструктивні вміння композиційного впорядкування знань при роботі з науковою та мистецтвознавчою літературою, архівними матеріалами; володіння вербальними і невербальними засобами спілкування з іншими людьми, в тому числі за допомогою сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

Означені структурні компоненти виступають критеріями для оцінки рівня сформованості професійної компетентності. Критеріями сформованості професійної компетентності майбутніх художників сакрального живопису вважаємо змістові компоненти структури

професійної компетентності, а показниками – кількісні або якісні характеристики властивості, ознаки об'єкта, що вивчається, тобто міру сформованості того або іншого критерію.

Отже, критеріями сформованості професійної компетентності майбутніх художників сакрального живопису є: ціннісно-мотиваційний, професійно-когнітивний, діяльнісно-практичний, рефлексивний.

Можливості інформаційно-комунікаційних технологій у формуванні професійної компетентності майбутніх художників сакрального живопису, відповідно до визначених критеріїв наведено в табл. 1.

Таблиця 1

Можливості інформаційно-комунікаційних технологій у формуванні професійної компетентності майбутніх художників сакрального живопису

Критерії	Можливості технології
Ціннісно-мотиваційний	Підвищує пізнавальну мотивацію, мотивацію до творчої діяльності, розвиток творчого мислення
Професійно-когнітивний	Формує систему знань фахівця з пошуку, відбору, обробки, передавання та зберігання необхідної інформації, використовуючи ресурси мережі Інтернет, електронні носії навчально-методичного, наукового, архівного характеру; міждисциплінарний характер знань
Діяльнісно-практичний	Сприяє формуванню навичок орієнтації в інформаційному просторі для пошуку професійно значущої інформації та її використання у професійній сфері, конструктивних вмінь композиційного впорядкування знань при роботі з науковою та мистецтвознавчою літературою, архівними матеріалами; реалізації різного роду творчих проектів та професійно орієнтованих завдань засобами ІКТ; оволодінню вербальними і невербальними засобами спілкування з іншими людьми за допомогою сучасних ІКТ
Рефлексивний	Допомагає розвитку особистості, створює тривалу зацікавленість у розкритті власного творчого потенціалу та саморозвитку; дозволяє проводити контроль, оцінку, узагальнення отриманих результатів своєї діяльності, нести відповідальність за прийняті рішення

Висновки. Узагальнивши думки науковців, можна сказати, що формування професійної компетентності майбутнього художника сакрального живопису відбувається у процесі навчально-пізнавальної діяльності особистості за умови накопичення системи теоретичних знань і художніх умінь, які є фундаментом, базою для подальшого професійного становлення, успішної самореалізації.

Отже, інформаційно-комунікаційні технології дозволяють підвищити ефективність проведення традиційних занять, використовуючи на них основний метод – наочно-ілюстративний. А серед педагогічних технологій, що як найкраще інтегруються з ІКТ, є: ситуаційне навчання, метод проектів, методи проблемного навчання.

Вищезазначене доводить, що інформаційно-комунікаційні технології стимулюють пізнавальну мотивацію студентів, формують систему знань, умінь і здібностей фахівця з пошуку, обробки, передавання та зберігання професійно значущої інформації (наукової, мистецтвознавчої, релігійної, архівної); формують уміння та навички спілкування вербальними і невербальними засобами з іншими людьми при виконанні групових проектів, є одним з інструментів професійної діяльності майбутнього фахівця.

Список використаної літератури

1. Триус Ю.В. Комбіноване навчання як інноваційна освітня технологія у вищій школі / Ю.В. Триус, І.В. Герасименко // Теорія та методика електронного навчання: збірник наукових праць. Вип. III. – Кривий Ріг: Видавничий відділ НМетАУ, 2012. – С. 299–308.
2. Дзюбенко А.А. Новые информационные технологии в образовании / А.А. Дзюбенко. – М., 2000. – 104 с.
3. Селиванова Т.В. Значение проектной культуры для художественного образования в контексте развития новых информационных коммуникационных технологий [Електронний

ресурс] / Т.В. Селиванова. – Режим доступу: <http://www.art-education.ru/electronic-journal/znachenie-proektnoy-kultury-dlya-hudozhestvennogo-obrazovaniya-v-kontekste-novyih-informatsionnyih-kommunikatsionnyih-tehnologiy.html>

4. Морзе Н.В. Методичні особливості вебінарів, як інноваційної технології навчання [Електронний ресурс] / Н.В. Морзе, О.В. Ігнатенко. – Режим доступу: http://elibrary.kubg.edu.ua/918/1/N_Morze_O_Ihnatenko_ITO_4.pdf.

5. Русакова Л. Інтегративна методологія в сучасній художній освіті / Л. Русакова // Людинознавчі студії: зб. наук. праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. – Дрогобич: Видавничий відділ ДДПУ імені Івана Франка, 2014. – Вип. 29, ч. 3. Серія «Педагогіка» – С. 170–178.

6. Селиванов Н.Л. Проектирование как творческое познание. Поиск методологических основ для интеграции компьютерных технологий в художественное образование [Электронный ресурс] / Н.Л. Селиванов // Педагогика искусства: сетевой журн. – 2008. – № 3. – Режим доступа: <http://www.art-education.ru/>.

7. Удалов С.Р. Использование современных информационных и коммуникационных технологий в художественном образовании [Электронный ресурс] / С.Р. Удалов // Современные проблемы науки и образования. – 2012. – Режим доступа: <http://www.science-education.ru/ru/article/view?id=6669>

8. Калинкина Т.А. Вопросы использования ИКТ в художественном образовании / Т.А. Калинкина // Научное и образовательное пространство: перспективы развития: материалы II Междунар. науч.-практ. конф. (Чебоксары, 24 апр. 2016 г.). – 2016. – С. 123–126.

9. Морзе Н.В. Вебінари як засіб підвищення кваліфікації викладачів / Н.В. Морзе, А.Б. Кочарян, Л.О. Варченко-Троценко. // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2014. – № 4. – С. 118–130.

10. Ігнатенко О.В. Умови використання технології ВЕБ 2.0. (Вебінарів) у навчальному процесі / О.В. Ігнатенко // Вісник Глухівського державного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки. – 2010. – Вип. 15. – С. 159–164.

11. Халдыбетова А.И. Развивающие возможности графических программ в художественном образовании [Электронный ресурс] / А.И. Халдыбетова. – Режим доступа: <http://gigabaza.ru/doc/126121.html>

References

1. Trius, Yu.V. & Herasimenko, I.V. (2012). *Kombinovane navchannia yak innovatsiina tekhnolohiia u vyshchii shkoli* [Combined learning as an innovative educational technology in higher education]. *Teoriia i metodyka elektronoho navchannia* [Theory and methods of e-learning], vol. III, Krivoi Roh, NMetAU Publ., pp. 299-308 (In Ukrainian).

2. Dziubenko, A.A. (2000). *Novye informatsionnye tekhnologii v obrazovanii* [New information technologies in education]. Moscow, 104 p. (In Russian).

3. Selivanova, T.V. *Znachenie proektivnoi kultury dlia khudozhestvennogo obrazovaniia v kontekste razvitiia novykh informatsionnykh tekhnologii* [Importance of design culture for art education in the context of development of new information communication technologies]. Access mode: www.art-education.ru/electronic-journal/znachenie-proektnoy-kultury-dlya-hudozhestvennogo-obrazovaniya-v-kontekste-novyih-informatsionnyih-kommunikatsionnyih-tehnologiy.html (In Russian).

4. Morze, N.V. & Ihnatenko, A.V. *Metodychni osoblyvosti vebinariv, yak innovatsiinoi tekhnologii navchannia* [Methodical features webinars as an innovative technology education]. Access mode: [www.elibrary.kubg.edu.ua/918/1/N_Morze_O_Ihnatenko_ITO_4.pdf](http://elibrary.kubg.edu.ua/918/1/N_Morze_O_Ihnatenko_ITO_4.pdf) (In Ukrainian).

5. Rusakova, L. (2014). *Intehratyvna metodolohiia v suchasni khudozhnii osviti* [Integrative methodology in contemporary art education]. *Liudynoznavchi studii. Pedahohika* [Man who know studio. Pedagogy]. Drohobych, DDPU imeni Ivana Franka Publ., vol. 29, part 3, pp. 170-178 (In Ukrainian).

6. Selivanov, N.L. (2008). *Proektirovanie kak tvorcheskoe poznanie. Poisk metodologicheskikh osnov dlia intehratsii kompiuternykh tekhnologii v khudozhestvennoe obrazovanie* [Design as a creative cognition. The search of methodological bases for integration of computer

technology in art education]. *Pedahohika iskusstva* [Pedagogy of art], no. 3. Access mode: <http://www.art-education.ru> (In Russian).

7. Udalov, S.R. (2012). *Ispolzovanie sovremennykh informatsionnykh i kommunikatsionnykh tekhnologii v khudozhestvennom obrazovanii* [The use of modern information and communication technologies in art education]. *Sovremennye problemy nauki i obrazovaniia* [Modern problems of science and education]. Access mode: www.science-education.ru/ru/article/view?id=6669 (In Russian).

8. Kalinkina, T.A. (2016). *Voprosy ispolzovaniia IKT v khudozhestvennom obrazovanii* [The use of ICT in art education]. *Nauchnoe i obrazovatelnoe prostranstvo : perspektivy razvitiia* [Scientific and educational space : prospects of development], pp. 123-126 (In Russian).

9. Morze, N.V., Kocharian, A.B. & Varchenko-Trotsenko, L.A. (2014). *Vebinary yak zasib pidvyshchennia kvalifikatsii vykladachiv* [Webinars as a means of improving the qualification of teachers]. *Informatsiini tekhnologii i zasoby navchannia* [Information technologies and learning tools], no. 4, pp. 118-130 (In Russian).

10. Ihnatenko, O.V. (2010). *Umovy vykorystannia tekhnologii VEB 2.0 (Vebinariv) u navchalnomu protsesi* [Terms of use of WEB technologies 2.0. (Webinars) in the educational process]. *Visnyk Hlukhivskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu. Pedahohichni nauky* [Bulletin Glukhovski state pedagogical University. Pedagogical science], vol. 15, pp. 159-164 (In Ukrainian).

11. Khaldybetova, A.I. *Razvivaiushchie vozmozhnosti hraficheskikh program v khudozhestvennom obrazovanii* [Educational potential of the graphics programs in art education]. Access mode: www.gigabaza.ru/doc/126121.html (In Russian).

В статье предпринята попытка на основе анализа возможностей информационно-коммуникационных технологий обосновать необходимость их внедрения в профессиональную подготовку будущих художников сакральной живописи. Раскрыты направления использования информационно-коммуникационных технологий как инструмента обучения, средства информационной поддержки обучения и инструмента профессиональной деятельности. Дано определение понятия «профессиональная компетентность художника сакральной живописи», ее составляющих и структуры. Представлены возможности информационно-коммуникационных технологий в формировании профессиональной компетентности будущих художников сакральной живописи по критериям для оценки уровня ее сформированности.

Ключевые слова: художник сакральной живописи, информационно-коммуникационные технологии, профессиональная компетентность, информационная компетентность.

The article attempts to justify the need for the implementation of information and communication technologies in professional training of future painters of sacred art. The direction for the use of information and communication technologies as a learning tool or as a means of information support and tool for professional activities is determined. The definition of «professional competence of a painter of sacred art,» its components and structure are discussed. The possibilities of information and communication technologies in formation of professional competence of future painters of sacred art in accordance with the evaluation criteria of the level of such formation are analyzed.

Key words: sacred art painter, information and communication technologies, professional competence, information competence.

Одержано 14.02.2017.